

Hvězda Metropolitní opery Jarmila Novotná by se dožila 23. září sta let

Povolána? Vyvolena? Především šťastna! Tak těmito slovy končí autobiografická kniha Jarmily Novotné – Daubkové „Byla jsem šťastná“. Dovolte mi začít jejím autentickým výrokem vzpomínku na hvězdu Metropolitní opery v New Yorku, zářivou krásku snad všech světových operních scén, která svým zpěvem okouzila milióny posluchačů od dvacátých do padesátých let minulého století.

Osud Jarmile Novotné vložil do vínku neobyčejnou krásu a příjemně kultivovaný zpěv. Hrál klíčové role v několika filmech, které jsou dnes možná již spíše pozapomenuté, nicméně i tam se projevuje její šarm

foto: archiv

Jarmila Novotná na vrcholu své kariéry

naplno. Možná dnes tyto vlohy najdeme u několika interpretů klasické hudby. Ale Jarmila Novotná k těmto svým přednostem nabídlu svému okolí nečekanou lidskost, lásku ke své vlasti a věrnost svému celoživotnímu partnerovi Jiřímu Daubkovi.

Jarmila Novotná byla jednou z ikon slibně se rozvíjející mladé Československé republiky. Prezident Masaryk si záhy všimnul jejího talentu a krásy a pomohl jí v začátcích kariéry. Přátelství s jeho synem Janem přetrvalo až do jeho tragického konce v osudovém roce 1948. Jarmila Novotná těžce nesla násilné rozbití demokratického

Československa a aktivně se zapojila do boje proti fašismu. Po lidické tragédii nazpívala „Lidické písně“ – několik známých českých písniček za klavírního doprovodu Jana Masaryka. Sotva si lze v kontextu válečné tragédie českých zemí představit dojemnější a citovější apel. I Jarmila Novotná s nadějí čekala na konec světové války. Komunistický režim však její očekávání zhatil. Majetek rodiny Daubků byl zabaven a v následujících letech devastován. Novým domovem se jí staly Spojené státy. Přes komunistická příkoří však jako jedna z mála nikdy nepřestala milovat svoji zemi. Chtěla se sem vracet, ale nebyla komunisty vítána. Ti jí neumožnili ani účast na pohřbu vlastní matky.

Pozitivní charisma Jarmily Novotné však donutilo ke kapitulaci i komunistický režim. I ten musel krátce před svým krachem uznat zásluhy operní hvězdy při propagaci republiky. Plného zadostiučinění se však Jarmile Novotné dostalo až po roce 1989. Na sklonku svého života se již do své milované vlasti vracela pravidelně a byla zde srdečně vítána.

Jarmila Novotná je pražská rodačka z Vinohrad. Její otec později zakoupil rodinný domek v Radotíně, v dnešní ulici Na Viničkách, kde Jarmila se svými rodiči a sestrou prožila druhou část mládí. Do Radotína se ke svým příbuzným vracela často i po roce 1989. I z těchto důvodů Radotín nezůstane stranou připomenutí stého výročí narození Jarmily Novotné. Společnost MAKs Praha společně s městskou částí připravila výstavu 130 fotografií ze života, hudební a filmové tvorby Jarmily Novotné. Novodobé digitální technologie umožnily rekonstruovat často i poškozené originály a ukázat tak Jarmilu Novotnou v celé své kráse.

Výstava bude pro veřejnost otevřena denně od 24. září do 7. října v Kulturním středisku Koruna.

Ing. František Laudát

Děkujeme, paní Marie

Ríká se, že každý člověk je nahraditelný. Asi ano, ale otázka je jak. S posledním červnem odešla ze základní školy naše paní zástupkyně Marie Urbanová. Víme, že se mi nyní moc nepoděkuje, protože nemá ráda patos a okázala gesta. Ale jak má člověk sdělit, že nám bude chybět?

Ještě neskončil poslední školní den, když mi kolegyně říkala, že si nedokáže představit, jak bude v její kanceláři potkávat někoho jiného. A že ten nový to bude mít zatraceně těžké, aby „obstál“. Proč? Nechci tu hodnotit nepochybnitelné zásluhy paní zástupkyně o rozvoj školy. Jen připomenu, že jakýkoli kontinuální rozvoj je možný, jen když organismus (v tomto případě škola) v sobě

obsahuje pojistky, jakési stabilizující prvky, které zafungují v době krize, nouze apod., a systém podrží. A právě takovým stabilizujícím prvkem byla naše paní zástupkyně.

Raději bych však zdůraznil, že setkání s paní Marií bylo pro mne cenné především pro lidský rozměr její osobnosti. Dokázala mít pochopení pro každého člověka, vždy hledala na člověku to dobré, uměla potěšit, uklidnit, nabídnout řešení. Vybudovat si takovou pozici na „trhu lidských duší“ trvá bezmála celý život. Děkujeme za něj, naše paní Marie.

Přeji Vám dobré zdraví a hodně radosti nejen s vnoučetem, ale i všemi lidmi, které umíte mít tak ráda.

Mgr. Roman Král

Představujeme předškolní a školní zařízení v Praze 16 Nový školní vzdělávací program

Počínaje tímto školním rokem vstupuje na všech základních školách v život vlastní vzdělávací program (ŠVP).

Tento ucelený koncept výchovy a výuky dětí v dané škole vychází z rámce (RVP), který zhruba před dvěma lety vymezilo ministerstvo školství a který je součástí školské reformy opírající se především o tzv. Bílou knihu - dokument, jež analyzuje současné české školství.

Podstatou RVP je připravovat dítě do dnešní doby, na dnešní situace a na dnešní volby. Těmto aspektům již dosavadní důraz na memorování, testování, výkon a soutěživost, a také přeceňování role učitele a významu učebnice nemůže postačovat. Role učitele se nyní posouvá na pozici toho, kdo dítěti svět otevírá, ale neobjevuje jej za něj. Toho, kdo spíše klade otázky, než by na ně za děti odpovídal. Toho, kdo je po ruce, aby

pomohl, když dítě tápe než toho, kdo dětem hlásá, jak se věci mají a známkami je „nutí“ k následování.

Dnešní svět je velmi rychlý a komplikovaný a vyznat se v něm, využít příležitostí, aniž jinému ublížím, zvládnout zátěžové situace, umět se rozhodnout, argumentovat, spolupracovat - to jsou dovednosti, které jsou v dnešní době nezbytné. Proto RVP klade důraz především na klíčové kompetence - dovednosti a postoje, ke kterým by se výuka a výchova ve škole měla přibližovat, a které jsou pro školu závazné. Od nich se teprve odvíjí vlastní učivo. Ovšem informace o současném světě se už dávno do učebnic nevejdou, a proto se je děti učí samy vyhledávat a využívají k tomu různé zdroje.

Dalším znakem RVP je např. spojování předmětů do větších přírodních celků, posun těžiště k vlastní odpovědnosti žáka, k práci ve prospěch skupiny, k rozvoji komunikačních dovedností, ke schopnosti sebenáhledu (což je později významné např. při vhodném výběru střední školy, povolání, partnera...).

ŠVP se na školách zavádí postupně na obou stupních - v tomto roce tedy v 1. a 6. ročníku. Na stránkách naší školy www.skola-radotin.cz se můžete seznámit např. s učebním plánem, charakteristikou ŠVP, profilem absolventa nebo prohlášením ministryně školství k ŠVP, které je určené právě rodičům. Motto našeho vzdělávacího programu zní: Bez (spolu)práce nejsou koláče. Toto dvouvrstvé úsloví, které se možná jeví na první poslech banálně, podkryvá při hlubší úvaze naše důrazy: chuť a odhodlání objevovat, cílevědomost a odpovědnost k sobě samotnému a schopnost spolupracovat.

Kompletní znění ŠVP je k nahlédnutí v naší škole v Loučanské ulici. K případným dotazům můžete využít např. e-mailovou adresu: skola-radotin@seznam.cz. Také se můžete vyjádřit v rámci ankety na našich stránkách a třeba posílit přesvědčení v to, že příležitost, která se dětem otevírá, bude skutečně k jejich prospěchu.

Mgr. Roman Král
ředitel ZŠ Praha - Radotín

Ježkovy VWoči Jana-Matěje Raka

Kytarista a písničkář Jan-Matěj Rak se narodil 28. května 1977 ve finském městě Jyväskylä. Od svých pěti let žije v Praze - Radotíně. Po svém otci, skladateli a kytarovém virtuosovi Štěpánu Rakovi, zdědil hudební vlohy a rovněž se vydal na cestu hudebníka. Začal se prosazovat jako písničkář a díky své barvitě a harmonicky bohaté hře se stal i vyhledávaným doprovázcem a instrumentalistou.

Písňe Jana-Matěje Raka se objevily na několika albech. V poslední době například Havěť všelijaká 2 (píseň s názvem Bakterie Božena) či album 50 miniatur (píseň První chladný den). Pravidelně vystupuje v divadle Lyra Pragensis. V poslední době se nejvíce věnoval skladbám jednoho z géníů naší hudby, nezapomenutelnému členu Osvozeného divadla, tvůrci moderní české populární hudby a jazzu - Jaroslavu Ježkovi. „Hudbu Jaroslava Ježka jsem si zamiloval už dávno - ani nevím, jak se to stalo,“ říká o své motivaci zpracovávat skladby právě tohoto autora sám Jan-Matěj Rak.

Na jaře tohoto roku dokončil natáčení své první sólové desky. Ne náhodou jsou na ní právě Ježkovy kompozice, které z původního klavírního jazyka Jan-Matěj Rak

„přeložil“ do podoby pro sólovou kytaru. Vyšel z autorových původních klavírních zápisů, jenž sháněl dlouhá

léta po antikvariátech (poslední ucelené vydání díla Jaroslava Ježka totiž vyšlo naposledy v roce 1956), a pouze s nezbytnými úpravami natočil skladby tak, jak je Jaroslav Ježek skutečně napsal. Písničky a skladby, které na albu uslyšíte (Klobouk ve křoví, Tři strážníci, Bugatti-step a další), bývaly kdysi „šlágry“, na něž se tančilo a jež si zpívala celá země.

Právě pro onu „náladu“ a život, jenž z Ježkových skladeb přímo srší, se Jan-Matěj Rak rozhodl natočit vše „živě“ na analogový záznam, bez zbytečných příkras a střihů. Vznikla tak unikátní nahrávka, při níž se posluchač ocitne nejen v době třicátých let, ale zároveň jako by zázrakem na místě právě probíhajícího koncertu. Připravuje se i LP nosič.

Letos by Jaroslav Ježek 25. září oslavil své 101. narozeniny. Právě

v tento den se rozhodl Jan-Matěj Rak pokřtít své dlouho připravované CD s příznačným názvem Ježkovy VWoči. Křest se uskuteční v restauraci „Mánes“, kde se Jaroslav Ježek scházel se svými kolegy a přá-

foto: archiv JMR

Jan-Matěj Rak

teli. Koncert-křest začne v 17 hodin. Rezervace vstupenek na čísle: 775 974 055, paní Kratochvílová.

Milena Kratochvílová

Bídžej končí

mu to až do letošního června, kdy odešel do penze.

Profesor Hana stál u zrodu některých sportovních odvětví v Radotíně, které se dostaly až na prvoligovou úroveň. Jmenujme např. badminton, jehož počátky datujeme do roku 1971, kdy byl profesorem Hanou založen kroužek na gymnáziu při nepovinném předmětu „Sportovní hry“. V roce 1973 vzniká oddíl badmintonu při TJ Spartak Radotín. O softbalu či baseballu se Ivan Hana zmiňuje takto: „Ve stejném období, někdy kolem roku 1973, jsem si chodil zahrát fotbal do Černošic, se studenty L. Juklíkem, R. Holovským a jinými, s Milošem Táborským, Karlem Blahovcem a dalšími do tělocvičny pod patronací bratří Rudolfů a Ing. Václava Vlasáka, profesora na SOU Janka. Oficiálně jsme zde figurovali jako oddíl softballu. Následně se tato sportovní odvětví v Radotíně v rámci Spartaku, díky další plodné aktivitě některých studentů hráčů,

stala velice úspěšnými a dostala se až na reprezentační úroveň.“

Co říci závěrem? Profesor Hana shrnuje svoji učitelskou kariéru: „Mám dojem, že vzhledem k tomu, že již učím „děti dětí“ a že jsem odučil asi 2000 studentů, ať už tělocvik nebo biologii, jsem se dnes já, profesor na penzi, vytahuji, koho jsem učil a kam až to „dotáhli“. A tak to asi má být! Vyjmenovávat nemá cenu. Ale přece! Je to hezké, když člověk má za kolegyni bývalou studentku Vlastu Motlíkovou (vynikající češtinářka), Janu Kratochvílovou (skvělá němčinářka), Jarku Hlaváčovou Duroňovou (excelentní franštinářka). Jako bývalý profesor navštěvuji v Radotíně MUDr. Irenu Spilkovou, která u mě dokonce maturovala z biologie, a přátelsky se zdravím se svým bývalým žákem Mgr. Karlem Hanzlíkem, současným starostou obce. Myslim, že asi to bývalé školství nebylo tak špatné, když po světě, a to nejen v Radotíně, běhá tolik chytrých a vzdělaných lidí. Tak snad končit slovy básníka: „Čím všim jsem byl, byl jsem rád.“

-red-